

CARNAVAL TORELLÓ i de terra endins

Un carnaval diferent, divertit i participatiu!

PROGRAMACIÓ CARNAVAL 2016

16 GENER 2016

Presentació Carnaval i Assalt al Ple

A dos quarts de nou del vespre al Teatre Cirvianum

2 FEBRER 2016

Sorteig ordre sortida de les carrosses a la rua

A les deu de la nit per Radio Ona

4 FEBRER 2016

XIXè Pullassu

A dos quarts de nou del vespre. Concentració de margalefians a la plaça Germà Donat

5 FEBRER 2016

XXXI Senyorettes i Homenots

A les 8 del vespre. Obertura de la "passarel·la" a la plaça Nova

6 FEBRER 2016

XXXVIIIa Rua de Carnaval de Terra Endins

A les 6 de la tarda. Inici de la Rua a la plaça de la Sardana (consulteu el recorregut al nostre web)

A partir de les 11 de la nit. Ball de Carnaval a la zona esportiva

7 FEBRER 2016

Ball de Carnaval Infantil

A les 5 de la tarda a la Zona Esportiva

10 FEBRER 2016

Rua de les ploraneres – Enterro

A dos quarts de nou del vespre a la plaça Nova

A dos quarts de deu del vespre a la plaça Vella Sardinada popular

www.carnavaltorello.cat

EL SECRET DEL FALATELL

Les constants crítiques d'algunes associacions moralistes de Torelló i Osona sobre el comportament incívic de la majoria dels participants al Carnaval de Torelló han fet que PIOC hagi creat una comissió d'urbanitat.

El primer que va fer aquesta comissió va ser detectar les causes d'aquests comportaments. Els resultats han estat sorprenents. La causa i la solució s'ha trobat en diferents arxius històrics. La cosa és complicada i ens hem de remuntar a l'any 937. Als arxius del bisbat de Vic es va trobar un manuscrit datat a l'any 1701 escrit per un monjo conegut amb el nom de Germà Malaquies. En aquest manuscrit hi ha reflectit el principi causal de l'incivisme carnavalesc de Torelló.

Fragment del manuscrit del Germà Malaquies (1658-1710)

En lo any del senyor 937, Xapot el bruixot, habitant de la vila de Cervià, concilià amb el propi Diantre la vida eterna i forjà una gaiata amb poders obscurs. Eixa gaiata fou anomenada Falatell i tenia el poder de reconèixer als descendents de lo rei Carnestoltes. Quan un home de dit llinatge prenía lo Falatell, lo Falatell s'encenia amb abundant lluentor. I amb lo Falatell en mà, Carnestoltes i Xapot eren capaços de embriuar a homes i dones i fer-los fer barbàries mil. Açò feren cada any abans de quaresma fins que en 1701 lo rector Jaume Niubó pogué prendre lo Falatell de Xapot i, aprofitant les obres de la nova església de Sant Feliu de Torelló, lo ocultà secretament al darrere del retaule de l'altar major on encara hi roman ocult i manyac.

Com molts de vostès ja sabreu, l'altar barroc de l'església de Sant Feliu va ser cremat durant la guerra civil. Això va fer creure als investigadors que el "Falatell" també es va cremar. Però un testament d'un campaner trobat als arxius de la parròquia ens dona la pista que el "Falatell" es podia haver salvat de la crema.

Fragment del testament del campaner (1903-1978)

(...) quan vaig veure que els rojos saquejaven i cremaven l'església, em vaig apressar a salvar el que pogués. (...) mentre mirava horroritzat com el retaule de darrera l'altar es consumia en flames, vaig veure la gaiata i la vaig poder salvar (...) l'he guardada en secret tota la vida i declaro com hereu de la troballa al meu únic fill. (...) i expresso el profund desig que la meua dona no sigui en cap moment usufructuària de cap dels meus bens pel motiu d'haver-me robat l'honor al enllitar-se amb un bastard que es feia dir Carnestoltes.

Aquest testimoni va ser clau en la investigació. No només explica que el "Falatell" es va salvar, sinó que també revela una dada interessant. La coincidència de l'any de la mort del campaner amb l'any de la primera edició del "Carnaval de terra endins" va fer pensar als investigadors que el fill del campaner en realitat podria ser fill d'un Carnestoltes i que aquest activés els poders del "Falatell". Sobre els poders del "Falatell", un altre fragment del manuscrit del germà Malaquies ens n'aclearia l'entrellat.

La profecia del Germà Malaquies (1658-1710)

En lo febrer del any del Senyor 1798, un gran home de poca moral cristiana arribarà a lo poble de Torelló i havent-se apoderat de lo Falatell esguerrarà a una verge de dubtós llinatge. En les entranyes d'eixa dona es formarà un engendre fastigós que serà conegut ab lo mal nom de Margalef. Després de 24 mesos de preny, l'engendre naixerà en la casa on sa mare fa lo més vell i pecaminós ofici i un home savi, deixeble del mal, l'ajudarà a parir per protegir Margalef de la severa espasa de Sant Miquel. L'home savi sabrà que Margalef tindrà màgics poders per practicar el mal quan arribi als 18 anys. I sent major d'edat ab eixos poders malèfics podrà transformar lo bon tarannà dels Torellonencs durant los dies previs a la quaresma.

Mes si les forces celestials no poden trobar a Margalef abans 19 de febrer de 1998, l'home savi i el Falatell faran que el fill bord desplegui tots els seus poders sobre els vilatans de Torelló. I fent que aqueixos es comportin com animals en zel durant tota una setmana. Fornicant per les cantonades sense mesura i sense tenir en compte orificis llurs. Bevent a les tavernes i a fora tot saltant enfollits per la músicadiabòlica de xeremies i timbals.

La idea que el "Falatell" existeix i que a més té el poder real de desfermar incivismes es feia cada cop més sòlida.

I per acabar-ho de confirmar, als arxius de l'Ajuntament de Torelló s'ha trobat un document oficial que resulta ser un pacte entre les autoritats consistorials i les autoritats eclesiàstiques.

Pacte de les autoritats municipals i eclesiàstiques

(...) i ambdós estaments es comprometen a custodiar el Falatell i impedir que qualsevol pretendent a rei Carnestoltes el pugui haver. (...) La santa inquisició serà la encarregada de recuperar el Falatell i el consistori de guardar-lo en lloc segur.

Amb tota aquesta informació i amb l'ajuda de la secreta, hem pogut trobar el místic Falatell. El tenia un conegut pastisser de Torelló de qui se sospita que n'ha estat fent ús durant, al menys, 20 anys. En aquests moments, l'home es troba en disposició policial i el Falatell en mans de les autoritats.

Si el Falatell no és robat, PIOC assegura que aquest any el "Carnaval de Terra Endins" serà una bassa d'oli.

1. Presentació Carnaval Assalt al Ple

La presentació del Carnaval és sempre un moment de joia i alegria. És el dia en què comencem a conèixer els plats forts i els detalls més recargolats de la propera edició del Carnaval. Els meus fidels col·laboradors informen de les dates de la festa, presenten el cartell que anuncia la gran celebració de la disbauxa i també el trofeu que es dona a les carrosses participants a la rua del dissabte. Durant el transcurs de la presentació, es coneixen els detalls del Pullassu i de les Senyoretas, així com les particularitats de les altres activitats que conformen la setmana anual de Carnaval de Terra endins. És també el moment propici per conèixer les sorpreses de la propera edició.

El rei Carnestoltes pren el consistori i el dissol, tot emportant-se el falatell i demostrant a tots els pescallunes que ell i només ell és descendent directe del rei Carnestoltes I. En el transcurs de la presa del poder, es proclama la República de la Barrila: a Torelló no hi ha normes i hi regna la disbauxa màxima. No hi ha raó que valgui més que la sense raó.

Això ja ha passat i no ens estranyi que torni a passar. Sol ser dies abans del Carnaval... De fet... tst, tst!! Sí, tu... tu vessall! Eh!! Estàs sol??? Pots guardar-me un secret??? Doncs sàpigues que es preveu un nou cop d'estat. Serà aviat. Jo, el rei Carnestoltes XXX, descendent directe de Carnestoltes I, faré honor a la meua fama de maldestre i intentaré proclamar de nou la República de la Barrila.

3. Senyoretas i Homenots

Les Senyoretas és, sense cap mena de dubte, una de les festes que diferencien el Carnaval de Torelló de la resta de Carnavals. Una festa creada ara fa prop de 20 anys per un grup d'amics de Torelló que, amb l'única pretensió d'avançar un dia la festa de Carnaval, van recórrer la majoria de bars del poble amb les robes de les seves germanes, mares, tietes o iaies... Poc es podien pensar aquell grup de joves que aquella festa arribaria on és ara.

Però l'autèntica festa comença a cada casa de Torelló, on tots els mascles del poble remenen, millor dit, regiren els armaris emprorant-se sostenidors, faldilles, vestits, biquinis, calces... Fins i tot, dies abans es convoca una recollida popular de calces i sostenidors. Enperrucades i maquillades surten al carrer a exhibir les cuixes...

4. Rua de Carnaval

La rua del Carnaval de Terra Endins de Torelló és l'acte del dissabte, el moment pel qual les colles carrossaires i participants de la rua han estat treballant els dies i mesos previs a la desfilada. Els grups carrossaires comencen els primers plans i esbossos de les carrosses passat l'estiu; n'hi ha que abans i tot!!! Es tracta de gent que s'entrega en cos i ànima a vestir una plataforma de formes, llum, esforç, voluntat de superació, empenyades (que també n'hi ha), il·lusions i nits sense dormir.

Un dels secrets més ben guardats entre colles és el motiu de cada una de les carrosses que desfilen. A Torelló som veritables arquitectes de la forma i la imaginació, sabem recórrer als més subtils recursos per fer possible el que mai ens hauríem imaginat que seríem capaços de fer. Aquest fet també desperta una sana enveja entre colles carrossaires. Totes volen superar-se les unes a les altres per intentar ser les millors...

Hem parlat de les carrosses. Bé, també hi ha molta gent que surt al carrer amb disfresses fetes per ells mateixos o bé pels sastres i modistes de les contrades. Els participants de la rua que no van en cap carrossa són els objectius dels caçadisfresses, un grup de gent que es passeja per la rua i premia els grups que van més vistosos.

2. El Pullassu

El Pullassu és, sens dubte, el veritable tret de sortida del Carnaval. La cercavila lúdico-sexual-festiva amb tots els personatges: Margalef, Xapot, la Guita Tita, el foc, el color de les banderes, el vi, els grallers, els malabars i la batucada, inicia la festa que arriba a la plaça Vella. Allí se celebra el ritual, on Xapot el bruixot invoca a Margalef —el fill bastard del Rei Carnestoltes—, s'escull el Cavaller del Gran Pullassu, es presenta la Guita Tita, se li talla la tranca a Margalef, es cou el seu nardo, s'el·labora l'apozema màgica i es gaudeix de la festa. Després del ritual, hi ha una botifarrada popular acompanyada amb el brevatge màgic, elaborat durant el ritual i un final de festa que se sol fer al mig de la plaça Vella. Així es consuma la litúrgia bàsica per encetar el Carnaval amb tots els ets i uts.

Per tot això, més que una nit esotèrica, el Pullassu és una celebració lúdico-festiva-sexual que pretén desfermar tots els elements necessaris per poder tirar endavant la resta de les nits de Carnestoltes.

L'objectiu del Pullassu sempre ha estat recuperar l'esperit més encesstral del Carnaval (sexe i disbauxa), del nostre Carnaval, el de la terra, aquell que se celebra amb gegants, guites, foc, música i la participació de tot el poble.

5. Carnaval infantil

La canalla de Torelló té molta sort. Un dels actes del Carnaval està pensat exclusivament per a ells. Es tracta del Carnaval infantil, una festa molt concorreguda tant per pares amb cara de son com per nens i nenes disfressats i amb ganes de gresca, molta gresca! Un espectacle infantil fa les delícies dels participants. Passats els grans esdeveniments de la meua festa, el diumenge després és temps per estar amb els de casa i acompanyar-los també perquè gaudeixin de la festa a la seva manera. Tota una recomanació per als que tenen una disfressa de superman o de princesa al fons de l'armari i en volen acabar de treure profit.

6. Enterrament de la Sardina

El dimecres després de Carnaval, la capella ardent del Rei Carnestoltes es troba al teatre Cirvianum. Un cop els pescallunes li han ofert els seus respectes, han provat els greixons de quaresma i el bon vi de la bóta del racó, surt la comitiva amb el carro fúnebre estirat per quatre cavalls sementals que traslladarà el taüt del Rei Carnestoltes cap al seu últim destí. El seguici l'encapçalen el bisbe Nicolau i autoritats. Els segueixen ploreneres i públic en general sota les notes de la marxa fúnebre interpretada per l'Orquestra Internacional Sensafònica i els cànctics de la coral Gospel Lloriana. Un cop davant de la Casa de la Vila, les autoritats eclesiaístiques tornaran el Falatell a les autoritats municipals i els atorgaran de nou el poder. En arribar a la plaça Vella, i davant la pila crematòria, despedirem el Rei Carnestoltes amb els últims cànctics. El Rei serà incinerat junt amb la reina de les sardines. Torrades amb all, sardines a la brasa i bons porrons de vi negre ens ajudaran a acomiadar la festa fins l'any que ve.